

IN MEMORIAM

WILHELM MATTSSON

Helt oväntat bortgick 2 jan. 1961 i en ålder av 72 år f. d. rektorn för Väddö folkhögskola, agronom Wilhelm Mattsson. Därmed förlorade hembygdsvärden inom Roslagen en av sina förgrundsgestalter. Efter agronomexamen på Ultuna lantbruksinstitut kom Mattsson, som var född på släktgården V. Eka i Estuna, att ägna sig åt folkhögskolearbete, i det han 1914 först blev lärare vid

Stockholms läns landstings folkhögskola vid Hammarby i Vaddö och, efter kompletterande studier vid Socialpolitiska institutet och Stockholms högskola, 1927 förordnades till skolans rektor. Denna tjänst frånträdde han 1948 med pension. Wilhelm Mattsson tillhörde i många år Stockholms läns landsting och var tillika under ett flertal år styrelsemedlem i Upplands fornminnesförening.

Wilhelm Mattssons lärargärning präglades starkt av hans intresse för svensk historia och kulturhistoria. Otaliga äro de föredrag, som han på sin folkhögskola och ute i Roslagens bygder höll i dessa ämnen. Hans intressesfär spände över ett rikt register: på samma gång han hade ett utpräglat intresse för forntiden och för dess bevarade minnesmärken ute i markerna, gravfälten, hade han stark dragning till framförallt den gamla bondekulturen, såsom den hade framträtt i hans hembygd Roslagen.

Det blev Upplands fornminnesförenings tjänstemän förunnat att, i synnerhet under 1950-talets senare år, få komma i nära kontakt med Wilhelm Mattssons inspirerande arbete i syfte att rädda några påtagliga vittnesbörd om Roslagens allmogekultur. Vaddö hembygdsförening, vars energiske ordförande och ledare Wilhelm Mattsson var, hade nämligen fått mottaga en mycket värdefull donation i form av en hel bondgård, Kista, inom hemsocknen. Det blev ett stort arbete att iordningställa Kista som hembygds-museum, icke minst ur ekonomisk synpunkt, men avkastningen av jorden lämnade vissa möjligheter härtill, och sedan iordning-ställandet utförts under ett samarbete mellan Vaddö hembygds-förening och Upplands fornminnesförening, kunde invigningen ske 1960. De av fornminnesföreningens medlemmar, som deltog i utfärden till Kista våren samma år, har i friskt minne Mattssons livfulla berättelse från Kista gårdstun hur allting hade bringats i ordning, byggnader, museisamlingar och rumsinredningar.

Det är skönt att veta att Wilhelm Mattsson hann fullborda detta kulturminnesvårdande verk före bortgången. För sina förtjänster inom sin hemtrakts kulturminnesvård tilldelades Wilhelm Mattsson Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj 1956.

N. S.

SAMUEL SELLIN

Icke helt oväntat kom budet 16 jan. 1962 att nämndeman Samuel Sellin, Esarby, Tegelsmora, avlidit. Sellin hann sålunda icke uppnå sin 80-årsdag, vilken skulle ha infallit söndagen 28 jan. Nu blev denna dag istället hans begravningsdag.

Ej många ord behöver sägas om Samuel Sellins kulturminnesvårdande gärning i Tegelsmora. Han har själv skrivit om sitt arbete i årsboken *Uppland* 1953, i samband med att han samma år erhöll fornminnesföreningens förtjänstmedalj. Det var under 1920-talets sista år som tanken väcktes och gick i verkställighet att bilda Tegelsmora hembygdsförening. Framförallt var det ingenjör Axel Adlings kulturhistoriska samlingar, belysande bondekulturen, som gav upphovet till föreningens bildande, ty första punkt på dess program var att ge dessa samlingar ett hemvist. Icke minst genom Samuel Sellins insats blev den gamla klockargården vid kyrkan upplåten som hembygdsmuseum. Där blev sedermera samlingarna uppställda och ordnade av intendent Nils Ålenius, under

medverkan av bl. a. banktjänsteman John Södergren, även han vid hembygdmuseets invigning 1953 tilldelad Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj. Nu äro både Axel Adling, John Södergren och Samuel Sellin borta. Det tillkommer andra att fullfölja deras hembygdsvårdande gärning. För Tegelsmora hembygdsförening betydde det mycket att en så aktad och i kommunala värv så bevandrad och ansedd person som Samuel Sellin kom att ge Axel Adlings insamlingsarbete sitt stöd.

N. S.